Dosarul nr.4r-895/23 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
4-22095602-02-4r-02032023 Judecător Natalia Patrașcu

D E C I Z I E
(d i s p o z i t i v)

27 noiembrie 2023 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Stelian Teleucă
Judecători: Igor Chiroșca și Oxana Robu

examinând în şedinţă de judecată, în lipsa părților, recursul agentului constatator, din cadrul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Irina Ghidrigan, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16.01.2023, în cauza contravențională în privința ÎCS ”*****” SRL, intentată în temeiul art.181 Cod contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravenţional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către agentul constatator, din cadrul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Irina Ghidrigan.

Casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16.01.2023, prin care s-a dispus admiterea contestației administratorului ÎCS ”*****” SRL și încetat procesul contravențional în privința ÎCS ”*****” SRL, în temeiul art. 181 Cod contravențional, cu remiterea cauzei respective la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Stelian Teleucă

Judecători: Igor Chiroșca

Oxana Robu

Dosarul nr.4r-895/23 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
4-22095602-02-4r-02032023 Judecător Natalia Patrașcu

D E C I Z I E

27 noiembrie 2023 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Stelian Teleucă
Judecători: Igor Chiroșca și Oxana Robu

examinând în şedinţă de judecată, în lipsa părților, recursul agentului constatator, din cadrul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Irina Ghidrigan, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16.01.2023, în cauza contravențională în privința ÎCS ”*****” SRL, intentată în temeiul art.181 Cod contravențional.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

La data de 12 aprilie 2022, ora 10:00 agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Centru, Ghidrigan Irina, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PC 015399, în privința lui ÎCS „*****” SRL în baza art. 181 Cod contravențional, reținându-se în sarcina acesteia că, la data de 01 martie 2022, ora 13:24, având sediul amplasat în mun. Chișinău, bd. *****, a încălcat regulile de asigurare a curățeniei în mun. Chișinău, manifestate prin faptul că teritoriul adiacent magazinului „Bomba” care aparține ÎCS „*****” SRL este nemăturat de frunze și hârtii, astfel ignorând prevederile pct. 91 subpct. 1.1 al Deciziei nr. 12/3 din 23 iulie

2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind salubrizarea și asigurarea curățeniei.

Procesul-verbal a fost remis, pentru examinare, conform competenței, în temeiul art. 423^{10} Cod contravențional, către Comisia administrativă pe lângă Pretura sectorului Centru, care, la data de 31 mai 2022, prin hotărârea nr. 18/46, a recunoscut ÎCS „*****” SRL vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 181 Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 180 (una sută optzeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 9 000 (nouă mii) lei.

La 29 iunie 2022, administratorul ÎCS „*****” SRL, Denis Ciornei, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PC 015399 din 12 aprilie 2022 și a hotărârii Comisiei administrative pe lângă Pretura sectorului Centru nr. 18/46 din 31 mai 2022, solicitând anularea acestora cu încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenției.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16.01.2023, a fost dispusă admiterea contestației administratorului ÎCS ”*****” SRL, Denis Ciornei, anulat procesul verbal cu privire a contravenție seria/nr.PC015399 din 12.04.2022 și hotărârea Comisiei administrare de lângă Pretura sect. Centru nr.18/46 din 31.05.2022 cu privire la sancționarea ÎCS ”*****” SRL în temeiul art.181 Cod contravențional și încetat procesul contravențional intentat în privința ÎCS ”*****” SRL pentru săvârșirea contravenției prevăzute la art. 181 Cod contravențional, din lipsa în acțiunile acesteia a faptului contravenției.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Irina Ghidrigan a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16.01.2023 și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de judecată nu a analizat legalitatea sau ilegalitatea acțiunilor agentului constatator la examinarea încălcării admise de contravenient, nu a fost examinat aspectul faptic al contravenției imputate, nu a verificat temeinicia și legalitatea procesului verbal cu privire la contravenție.

Indică, că instanța de judecată a luat o poziție părtinitoare, fără a da o apreciere justă constatărilor agentului constatator. În hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor circumstanțelor cauzei, nefiind motivată concluzia instanței, or în hotărâre nu sunt analizate probele pe care își întemeiază soluția, cât și au rămas fără apreciere probele prezentate de către agentul constatator.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.1 Cod contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

Domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*cauzele Zilibergerg contra Moldovei, 01.02.2005, §35; Anghel contra României, 04.10.2007, §52).*Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil.

În fapt, reieșind din materialele cauzei, Colegiul reține că la data de 12 aprilie 2022, ora 10:00 agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Centru, Ghidrigan Irina, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PC 015399, în privința lui ÎCS „*****" SRL în baza art. 181 Cod contravențional, reținându-se în sarcina acesteia că, la data de 01 martie 2022, ora 13:24, având sediul amplasat în mun. Chișinău, bd. *****, a încălcat regulile de asigurare a curățeniei în mun. Chișinău, manifestate prin faptul că teritoriul adiacent magazinului „Bomba" care aparține ÎCS „*****" SRL este nemăturat de frunze și hârtii, astfel ignorând prevederile pct. 91 subpct. 1.1 al Deciziei nr. 12/3 din 23 iulie 2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind salubrizarea și asigurarea curățeniei.

Procesul-verbal a fost remis, pentru examinare, conform competenței, în temeiul art. 423^{10} Cod contravențional, către Comisia administrativă pe lângă Pretura sectorului Centru, care, la data de 31 mai 2022, prin hotărârea nr. 18/46, a recunoscut ÎCS „*****" SRL vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 181 Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 180 (una sută optzeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 9 000 (nouă mii) lei.

La 29 iunie 2022, administratorul ÎCS „*****" SRL, Denis Ciornei, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PC 015399 din 12 aprilie 2022 și a hotărârii Comisiei administrative pe lângă Pretura sectorului Centru nr. 18/46 din 31 mai 2022, solicitând anularea acestora cu încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenției.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16.01.2023, a fost dispusă admiterea contestației administratorului ÎCS "*****" SRL, Denis Ciornei, anulat procesul verbal cu privire a contravenție seria/nr.PC015399 din 12.04.2022 și hotărârea Comisiei administrare de lângă Pretura sect.Centru nr.18/46 din 31.05.2022 cu privire la sancționarea ÎCS "*****" SRL în temeiul art.181 Cod contravențional și încetat procesul contravențional intentat în privința ÎCS "*****" SRL pentru

săvârșirea contravenției prevăzute la art. 181 Cod contravențional, din lipsa în acțiunile acesteia a faptului contravenției.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).*

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal relevă că, instanța de fond, a criticat dur activitatea agentului constatator sub aspectul administrării probatoriului în sensul acuzării, constatând nerespectarea mai multor prevederi legale, ceea ce în consecință a dus la concluzia că vina contravenientului nu a fost probată.

Colegiul penal însă consideră că, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional și să se expună asupra pertinenței și concludenții acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate mai scăzut decât în materia penală, ceea ce, pe cale de consecință, scade și din intensitatea rigorilor formale la administrarea probatoriului de către agentul constatator.

Nu în ultimul rând, urmează a fi menționat că, instanța de judecată, constatând activitatea defectuoasă a agentului constatator pe parcursul procedurii contravenționale, este în drept să clarifice aspectele neclare, având posibilitate să administreze și alte probe, la cererea părților, și cu respectarea dreptului acestora la un proces echitabil.

Totodată, instanța de recurs subliniază că, instanța de judecată, apreciind probatoriul administrat la caz, în conformitate cu art.458 alin.(1) Cod contravențional urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale.

Prin urmare, admiterea contestației și încetarea procesului contravențional în baza articolului 461 Cod contravențional pe motive pur formale, reprezintă garanții excesive pentru contravenient. Așadar, instanța de fond, la adoptarea hotărârii s-a limitat doar la expunerea unor temeiuri formale și nefondate, făcând totalmente abstracție de la aspectul faptic.

În conjunctura celor expuse, se atestă faptul că instanța de judecată nu a dat apreciere probelor puse la baza constatării faptei și a încadrării juridice a acesteia, și anume planșelor fotografice, care atestă neasigurarea curățirii de deșeuri menajere a teritoriului adiacent bunului imobil, precum și ne măturarea terenului din față. Or, reieșind din conținutul prevederilor legale prevăzute la art.181 Cod contravențional, cât și din cele ale Regulamentului privind salubrizarea și asigurarea curățeniei, menţinerea şi asigurarea curăţeniei (maturatul, spălatul, cositul ierbii, greblarea frunzelor uscate) gospodăriilor proprii, precum şi a zonelor cuprinse între imobil, respectiv limita proprietăţii, şi domeniul public, precum şi în zona de trotuar şi spaţiu verde, inclusiv alveolele, până la partea carosabilă a străzii sau a drumului, se face permanent și constant, nu la anumite ore, așa cum a reținut instanța din cele invocate de petiționar.

În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției sau nevinovăției contravenientei.

În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.02 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violență, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional în privința ÎCS ”*****” SRL.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță (a se vedea în acest sens cauza *Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de către agentul constatator, din cadrul Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Irina Ghidrigan.

Casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16.01.2023, prin care s-a dispus admiterea contestației administratorului ÎCS ”*****” SRL și încetat procesul contravențional în privința ÎCS ”*****” SRL, în temeiul art. 181 Cod contravențional, cu remiterea cauzei respective la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Stelian Teleucă

Judecători: Igor Chiroșca

Oxana Robu